

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XX. De Donationibus inter virum & uxorem, & de dore post divortium restituenda. D. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

monium quoad licitum usum conjugii, ex ea tamen nequit declarari validum, quia possessio non est sufficiens ad ferendam sententiam in articulo proprietatis; quando autem movetur lis circa valorem matrimonii, movetur circa articulum proprietatis, quæ juxta principia moraliter certa est definienda. Verùm proles ex tali matrimonio procreatæ non censerentur illegitimæ, sed gauderent omni jure legitimorum, quia ad hoc sufficit bona fides saltem alterutrius parentis, juxta dicta supra *T. 17. n. 5. Lac. L. 6. p. 3. n. 772.*

EX TITULO XX. I. C. I. „Mulieres, cum
 „pro aliqua licita causa à propriis viris
 „fuerint separatæ, totam Dotem præcipit
 „Concilium sibi reddi. C. 4. Si verò ali-
 „qua mulier ob causam suæ fornicationis
 „judicio Ecclesiæ, aut propriâ voluntate
 „à viro suo recedit, nec postea reconcilia-
 „ta est eidem, inde, defuncto ipso, dotem
 „vel dotalitium suum repetere non potest.
 Imò *Pichler Decis. 143.* censet tanquam ve-
 rius, quòd etiam mulier ob fornicatio-
 nem post obitum mariti seu tempore vi-
 duitatis patratam amittat jus repetendi
 Dotem. Quid sit Dos & Dotalitium, i. e.
 Donatio viri propter nuptias? Vide in
Nucl. Theol. Exam. 8. n. 4. §. 1.

2. C. 3. „Secundùm jura, qui de matri-

mo.

„ monio principaliter cognovit, (ut Judex
 „ Ordinarius vel Delegatus) & de Dote,
 „ quæ est causa incidens, accessorie co-
 „ gnoscere potest, & sententialiter diffi-
 „ nire. Nec obstat, quòd c. 7. Tit. qui filii
 „ sint legitimi rescribat Pontifex: Judicem
 „ Ecclesiasticum, qui virtute Rescripti
 „ Apost. principaliter de causa legitimita-
 „ tis matrimonii cognoscit, debere relin-
 „ quere potestati sæculari iudicium super
 „ possessione terrarum, quia ad Ecclesiam
 „ non pertinet de talibus possessionibus
 „ iudicare. *Nam* causa dotis est accessoria
 „ matrimonio, à quo pendet; causa posses-
 „ sionis bonorum, hæreditatis non paternæ
 „ &c. est merè sæcularis & prorsus dispa-
 „ rata, adeoque per se spectans ad iudicium
 „ sæculare. N. D. Judex sæcularis, qui de
 „ causa principali cognoscit, nequit pro-
 „ nuntiare de Ecclesiastica accessoria seu in-
 „ cidenti, ergo nec Ecclesiasticus de causa
 „ sæculari, v. g. Dotis &c. accessoria & in-
 „ cidenti. *Nam* 14. N. C. Disp. est, quòd Ju-
 „ dex Ecclesiasticus in ordine ad causas
 „ temporales non sit incapax jurisdictionis,
 „ quam etiam laici in ipsum prorogare pos-
 „ sunt, adeoque ne continentia causarum
 „ contra leges dividatur, etiam illas solum
 „ incidenter in suum iudicium deductas,
 „ v. g. causam Dotis, alimentorum, paternæ

hæreditatis &c. matrimonio accessorias tractare & decidere jura ipsi permittunt: Econtra Judex sæcularis, cum sit incapax jurisdictionis spiritualis, de causis Ecclesiasticis v. g. matrimonii, Natalium, juris Patronatûs &c. Si incidenter in ejus judicio moveantur, jura non permittunt ipsi, etiam si accessorie proponantur, de iis cognoscere. Sic Judex sæcularis, si principaliter cognoscat de sævitia viri vel adulterio uxoris, (quæ sunt causæ mixti Fori) in ordine ad hæc delicta corrigenda vel punienda, propter ea tamen nequit decernere Divortium, quia de fœdere matrimonii seu jure & obligatione personali Conjugum quæ talium, utpote causa spirituali, ab alio quàm Ecclesiastico Judice jura non sinunt tractari; quamvis causâ sævitie vel adulterii coram Judice sæculari probatâ ac decisâ possit per ipsam partem innocentem, non per Judicem laicum utpote incompetentem, fieri divortium. Ita *Pichler Decis. 141. Vide L. 2. T. 1. n. 3. & T. 10. n. 2.*

3. C. 6. „ Consultus Pontifex, si aliqua
 „ data fuerit terra alicui, non in hæredita-
 „ tem vel Feudum, sed tantum sibi, quoad
 „ vixerit, possidenda; & ipse postmodum
 „ tertiam partem uxori suæ in Dotalitium
 „ concefferit, utrum defuncto viro uxor
 „ præ-

„ præfatam tertiam partem habere debeat
 „ & tenere? Respondet: Cùm nullus plus
 „ juris in alium transferre debeat, quam
 „ eum constet habere; vir, cui terra præ-
 „ dicto modo conceditur, non potest uxori
 „ relinquere, quod non licuit ipsi, nisi
 „ quoad vixerit, possidere; nec licet uxori
 „ partem illius terræ in donationem pro-
 „ pter nuptias ex viri concessione tenere,
 „ nisi Dominus illius terræ voluerit con-
 „ sentire; nam licet Ecclesia in causis vi-
 „ duarum se favorabiliorem debeat exhi-
 „ bere, contra justitiam tamen non est eis
 „ favor Ecclesiasticus concedendus.

4. C. 8. „ Donatio, quæ constante ma-
 „ trimonio inter conjuges dicitur esse
 „ facta, (ex qua alter locupletior, & pau-
 „ perior alter efficitur) firmitatem non
 „ habet, nisi donatoris obitu confirmetur;
 „ quæ etiam penitus evanescit, si revoce-
 „ tur ab eo tacitè vel expressè, vel qui do-
 „ natum accepit, prius debitum naturæ
 „ persolvat. Sanè soluto matrimonio, sicut
 „ dos ad mulierem, sic & donatio propter
 „ nuptias redit ad virum. Unde quamvis
 „ teneat donatio inter sponsum & sponsam,
 „ inter virum tamen & uxorem est prohi-
 „ bita, ne mutuo amore invicem spoliem-
 „ tur, donationibus non temperantes, sed
 „ profusâ erga se facilitate utentes, ut ait
 „ U.

Ulpianus in L. l. ff. b. t. Nihilominus in variis casibus talis donatio inter conjuges subsistit, v. g. si adjiciatur juramentum; si sit remuneratoria; si uxor donat marito causâ adipiscendæ Dignitatis; si fiat ad restaurationem domûs igne consumptæ; item si fiat favore Religionis, v. g. ut locus sacer ædificetur, quia tunc alter non fit locupletior; si sint donationes reciprocæ, aut donata sint exigui pretii, sumpto argumento à contrario sensu. Ita DD. *ad b. c.*

EX TITULO XXI. & ult. l. c. l. „Ca-
 „pellanus, quem benedictionem cum se-
 „cunda constitit celebrâsse, ab officio
 „beneficiôque sit suspensus. Et C. 3. Vir
 „autem & mulier ad Bigamiam transiens
 „non debet à Presbytero benedici; quia
 „cùm aliâ vice benedicti sint, eorum be-
 „nedictio iterari non debet. Ratio, quia
 „indecens esse videtur, ut solemnes bene-
 „dictiones, quales sunt consecratio Eccle-
 „siæ vel Altarium, benedictiones Abba-
 „tum, Virginum & Nuptiarum &c. in ea-
 „dem re vel persona iterentur; & hinc
 „benedictio Abbatis vel Abbatissæ iterari
 „non debet, quamvis ad aliam Abbatiam
 „transferatur, ut probat Tamburinus *de*
Jure Abb. Verùm quamvis de jure non
 „sit in nuptiis adhibenda benedictio, licet